

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Thema: Toekomst Financieel Toezicht (FT) / IBT en Financiële beheersverordening (212)

BFE, 14 januari 2019
René Stigt

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Algemeen: Toezicht: hier om !

‘Toezicht is er omdat de overheid haar taken blijvend goed wil uitvoeren en dat inwoners en bedrijven erop kunnen vertrouwen dat dit beschermd en geborgd is’.

Algemeen: Hogere doel van toezicht

1. Gericht op borging (duurzame) taakuitoefening en daarmee zorgen voor vertrouwen in de overheid bij de burgers.
2. Primair is het de verantwoordelijkheid van de betreffende overheid haar eigen taken - ook die in medebewind - goed uit te voeren en financieel stabiel te zijn.
3. Binnen het totale stelsel van checks and balances is het verticale toezicht een extra borging.
4. Daar waar de rechtsgang voor burgers niet mogelijk is om een goede taakuitoefening af te dwingen, waar nodig de belangen kan borgen.
5. Het borgen dat taken in medebewind op in ieder geval het voorgeschreven minimumniveau worden uitgevoerd.

Samenvatting Evaluatie FT (2017)

- Effectiviteit FT t.a.v. artikel 12: FT dient als een soort buffer en draagt bij aan beoogde doel: voorkomen van art. 12 gemeenten
- Toezichtcapaciteit en competenties toezichthouder worden op orde bevonden door toezichthouders en -ontvangers.
- Toezichthouders hebben voldoende bevoegdheid om te differentiëren in toezicht. Toezichtontvangers staan achter een gedifferentieerde aanpak.
- Toezichtontvangers vinden het belangrijk dat intensiteit toezicht afhangt van het oordeel of organisatie in control is.
- Breed draagvlak voor een vorm van HT. Waardering voor huidige positionering HT lijkt groter bij kleinere gemeenten.

Samenvatting Evaluatie FT (2017): wat kan beter?

- Gesprek vindt teveel op ambtelijke en te weinig op bestuurlijk niveau plaats.
- Toezichtrapportages niet altijd toegankelijk en beschikbaar voor geïnteresseerden.
- Meer aandacht voor toezicht op GR-ren.
- Meer maatwerk gewenst.
- Meer uniformiteit in uitvoering toezichthouder.
- Raad is niet genoeg geëquipeerd voor HT op het college.
- Aandacht voor ontwikkelingen als risicogericht en systeemgericht toezicht en nieuwe data-analyse technieken.

Algemeen:

7 take-ways toezicht van de toekomst

- Drie dialoogcafé's geweest. 08 juni 2017. Tweede dialoogcafé van twaalf provincies met bestuurders.
- Resultaat: een toekomstgericht en open gesprek, met voorzichtige stappen naar intensivering van de samenwerking tussen provincies, de gemeenten en het bestuurlijke departement.
- En Vooral ... inbreng voor de visie van de provincies op het toezicht van de toekomst.
- En nu ... de 7 take-aways':

7 take-ways toezicht van de toekomst

NOORDOOSTPOLDER

1. Regionalisering biedt ruimte aan nieuwe samenwerkingsvormen: ... hoe, wat, waar en wie toezicht?
  - Wie of wat zorgt voor de juiste checks and balances op een publiek-private samenwerking?
  - Wat is democratisch gelegitimeerd?
2. 'Elkaar betrekken' is toezicht oude stijl – 'Samen aan de start' is de toekomst.
  - De crux zit in de fase waarin je elkaar betreft, het moment waarop, zo ook bij het toezicht. Schuif op in de keten, schuif naar voren, verschijn samen aan de start.

7 take-ways toezicht van de toekomst

3. Horizontaal of verticaal?

- Is het de taak van de provincies horizontaal toezicht te verbeteren?
- Provincies hebben toezichthoudende meerwaarde. Plus, de redenen voor verticaal toezicht zijn meer dan de marginale rol om te voorkomen dat een gemeente omvalt.

4. Samenspel: No more vinklijstjes.

5. In the end ... wat alle bestuurslagen bindt: toegang tot goede voorzieningen voor alle burgers.

6. Toekomstig-model: De Wijkagent?

7. Toezicht: van waarde naar toegevoegde waarde.

Ontwerpprincipes voor de invulling van het interbestuurlijk toezicht

- Horizontaal voorop. Een gemeente moet zorgen voor een begroting die 'structureel en reëel in evenwicht' is. De raad stelt daarbij de kaders vast en controleert het bestuur. Dit staat bekend als horizontale toezicht. Voor provincies geldt hetzelfde.
- Uniformiteit (methodiek).
- Risicogericht toezicht.
- Toezicht is proportioneel en zo licht mogelijk.
- Samen werken aan opgaven
- Verbinden van inzichten.
- Transparant.
- Efficiënt en effectief.

Stvz: veranderingen uitwerken

- Uniformiteit en maatwerk
Opstellen van een interventieladder en een gemeenschappelijk en geoperationaliseerd toezichtskader zowel voor financieel als ibt. Hiermee gaan we de komende maanden aan de slag, o.a. door een onderzoek uit te voeren en werksessies te organiseren.
- Risicogericht
Doel is dat de organisatie zelf kan aantonen dat deze in control is (risico's zijn in beeld en beheersmaatregelen zijn genomen) op verschillende terreinen: financieel, bestuurlijk en maatschappelijk.
- Informatie / data
Doel is om deze data en informatie toegankelijk te maken voor ook de toezichthouder en toezichtgenieter.

(Flevoland) IBT suggesties coördinatoren

- 3. Koppeling horizontale verantwoording/toezicht en provinciale toetsing.** Meer aandacht genereren voor IBT kan door:
- de pf IBT van de provincie gaat met de raad in gesprek over uitvoering IBT
  - IBT kan mede op initiatief van bm dan wel pf financiën bij de raad geagendeerd worden (gebeurt bij FT al, als het goed is al);
  - i.o.m. griffie een studiedag voor de raad. Rollen en verantwoordelijkheden van gemeente en provincie;
  - bij FT kan gedacht worden aan afstemming met cie financiën;
  - Onderwerpen die vallen onder het provinciale IBT worden in beginsel als bespreekstuk geagendeerd voor de raad.

gemeente
HERDWINCKLER

Een nieuw jaar met een nieuwe ronde van het traject Toekomst van het toezicht

De Ministerraad heeft ingestemd met de aanbieding van de agenda toekomst toezicht aan de Tweede Kamer.

Dat is voor Kerst gebeurd. De stukken zijn aan de Kamer gezonden.

We kunnen nu beginnen aan de volgende fase: het uitwerken van de actielijnen. Daartoe zullen we (kopgroep) het initiatief nemen.

Allereerst om tot een concreet plan van aanpak te komen.

Met benoeming van te behalen resultaten, planning en bemensing voor de verschillende acties.

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Verordening 212

Functie:

De gemeenteraad stelt bij verordening de uitgangspunten vast voor het financiële beleid, het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie.

Dit doet hij op grond van artikel 212 van de Gemeentewet.

Gemeente Noordoostpolder neemt de uitgangspunten van de raad op in de Financiële beheersverordening.

Verordening 212

Vragen raad:

Er wordt vaak budget gevraagd in de begroting, voor-, na- of decemberrapportage, zonder dat er een expliciet raadsvoorstel volgt. Dan is de impact vaak lastig te overzien.

- wanneer mag het college zelf uitgaven doen, zonder de raad daar expliciet bij te betrekken?
- wanneer kan volstaan worden met vermelding in begroting/ voorjaar-, najaars-, decemberrapportage en geeft de raad impliciet toestemming?
- wanneer wordt er gekozen voor een expliciet raadsvoorstel, ook als het bedrag al in de begroting of rapportage staat?

Wat de raad kadert met 212

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

1. Programma-indeling c.a.
2. Inrichting begroting en jaarstukken
3. De kaders van de programmabegroting
4. Autorisatie begroting en investeringen
5. Tussentijdse rapportage(s)
6. EMU-saldo
7. Financieel beleid (nota's en dergelijke)
8. Kostprijsaangelegenheden
9. Prijzen economische activiteiten
10. Tarieven belastingen, leges en dergelijke
11. Financieringsfunctie
12. Indeling paragrafen
13. Subsidies
14. Financiële organisatie en beheer

Hoe het zit met de € 50.000

De rapportages gaan in op afwijkingen van de ramingen van de baten en lasten, de geleverde goederen en diensten en, indien daar aanleiding voor is, de maatschappelijke effecten.

Het college doet een separaat voorstel aan de raad bij:

- a. investeringen groter dan € 50.000;
- b. aankoop en verkoop van goederen en diensten groter dan € 50.000;

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Einde.

